

ΑΛΑΙΝ ΝΤΕ ΜΠΟΤΤΟΝ Η μεταφυσική του ταξιδιού

Τι είδε ο συγγραφέας κατά την παραμονή του στο Χίθροου

ΤΗΣ ΕΥΗΣ ΚΑΡΚΙΤΗ
ekarkiti@ekdotiki.gr

Ο Ντάγκλας Ανταμ στο «Αντίο και ευχαριστώ για τα ψάρια» είχε διαπιστώσει: «Ποτέ δεν έχει γραφτεί η φράση είναι ωραίο σαν αεροδρόμιο». Ο Αλαίν ντε Μποττόν, ωστόσο, διαφωνεί. Ο χώρος των αεροδρομίων δεν είναι μόνον αποκαλυπτικός της ανθρώπινης κατάστασης στον πολιτισμό μας αλλά και εξαιρετικά γοητευτικός. Η γοητεία του, μάλιστα, πουθενά δεν αποτυπώνεται εντονότερα απ' ό,τι στις οθόνες που είναι τοποθετημένες στους σταθμούς και ανακοινώνουν με τις άρπες γραμματσοειρές τους τα δρομολόγια που πρόκειται να πραγματοποιηθούν στους αιθères. Στις οθόνες αυτές, ο Ελβετός συγγραφέας βλέπει τις άπειρες πιθανότητες που δυνητικά ο καθένας από μας έχει για εναλλακτικές ζωές, οι οποίες αναδύουν από μέσα μας θολές εικόνες νοσταλγίας και προσμονής. Την κατάσταση αυτήν αλλά και πολλές ακόμη είχε την ευκαιρία να διαπιστώσει ο Αλαίν ντε Μποττόν, όταν το καλοκαίρι του 2009, καλεσμένος από τους ιδιοκτήτες του Χίθροου, πέρασε μια ολόκληρη εβδομάδα στο αεροδρόμιο. Η παραμονή του εκεί, με το γραφείο του τοποθετημένο σε θέση περίοπτη, υπήρξε μια ανοικτή πρόκληση για τους χρήστες του αεροδρομίου, ως ένα είδος εγγύησης πως η ζωή, έστω και για μια εβδομάδα, θα

Ο Αλαίν ντε Μποττόν επιχειρήσε να μεταφέρει στους αναγνώστες κάτι από τη χαστική ζωή του αεροδρομίου

γινόταν περισσότερο περιπετειώδης απ' ό,τι συνήθως και θα ξεπερνούσε για λίγο την αφόρητη κοινοτοπία της, ώστε να της αξίζει το να κλειστεί «για πάντα» στις σελίδες ενός βιβλίου.

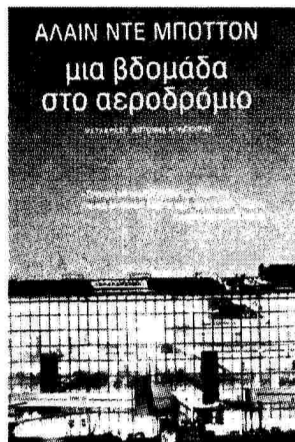
Αεροδρόμιο: μια χαστική ζωντανή οντότητα

Κατά τη διάρκεια των επτά ημερών που έμεινε στο Χίθροου, ο συγγραφέας είχε την ευκαιρία να συναντηθεί με επιβάτες, εργαζόμενους στο αεροδρόμιο, ακόμη και με τους κληρικούς του επιβατικού σταθμού. Τα σημειωματάριά του γέμισαν με ιστορίες απώλειας, επιθυμίας και προδοσίας. Θεωρώντας πως το αεροπορικό ταξίδι συνδέεται με τα μεγάλα ζητήματα της ύπαρξης, και μάλιστα με τους όρους με τους

οποίους τα έθεσαν οι μεγάλες θρησκείες, ο Μποττόν επιχειρεί να διατυπώσει τη μεταφυσική του ταξιδιού. Το γεγονός ότι το διάστημα πριν από την επιβίβαση παραμένει στατιστικά πιθανότερο προοίμιο συμφοράς απ' ό,τι μια ήσυχη μέρα στο σπίτι, αποτελεί κατά την άποψη του συγγραφέα την εξήγηση για το θρίαμβο του καταναλωτισμού στο χώρο του αεροδρομίου αλλά και για άλλες συμπεριφορές που η κοινωνία προτιμά να μείνουν κρυφές και άρρητες. Ο Μποττόν επισκέπτεται όλους τους χώρους του Χίθροου. Στα σινιέ εστιατόρια της διακεκριμένης θέσης «συναντά» έναν απεγνωσμένο Ανταμ Σμιθ που αναρωτιέται «Γιος τι ο κάματος αυτού του κόσμου; Ποια η κατάληξη του πλούτου, της εξουσί-

ας και της αριστείας;», τον Σενέκα στη θυμωμένη αντίδραση ενός επιβάτη που μόλις έχασε την πτήση, με την υπενθύμιση πως «πηγή της οργής είναι η ελπίδα», και τον Βάλτερ Μπένγιαμιν σε χώρους όπου η απόλαυση της πολυτέλειας συνορεύει με το μίσος για εκείνους που έχουν τη δυνατότητα να τη γεύονται συχνότερα και την παρατήρηση πως «δεν υπάρχει ποτέ τεκμήριο πολιτισμού που να μην αποτελεί ταυτόχρονα και τεκμήριο βαρβαρότητας». Κατά την επίσκεψή του στο βιβλιοπωλείο του αεροδρομίου, ο Μποττόν -λιγάκι έκπληκτος- διαπιστώνει τη μεγάλη επιθυμία του κόσμου που ταξιδεύει να τρομοκρατηθεί, ξεχνώντας μέσα σε φονικά και αιματοκυλίες τους πιο πεζούς του φόβους.

Το βιβλίο του, γραμμένο με το γνώριμο, ανάλαφρο ύφος του, είναι αντιμέτωπο με μια μεγάλη πρόκληση: να αφήσει να χτυπήσει η καρδιά μιας χαστικής και ζωντανής οντότητας, όπως είναι ένα αεροδρόμιο, μέσα στο στατικό χώρο ενός βιβλίου, χωρίς όμως να το καταφέρνει πάντα. Πολύ τακτικά, η κοινοτοπία στη σύλληψη και τη διατύπωση μιας σκέψης, βασικός εχθρός της δουλειάς του Μποττόν, μπλοκάρει το όλο εγχείρημα. Ωστόσο, ο φιλικός τόνος του συγγραφέα και κυρίως η τακτική του να δίνει την εντύπωση πως «μαθαίνει» την ίδια ώρα με τον αναγνώστη του, προσδίδει στο βιβλίο τη ζεστασιά της συναναζήτησης που λειτουργεί εξισορροπιστικά με τις όποιες αδυναμίες.

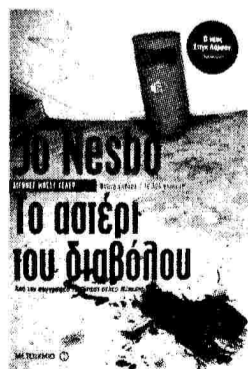
Αλαίν ντε Μποττόν Μια εβδομάδα στο αεροδρόμιο

μετ. Αντώνη Καλοκύρη
εκδ. Πατάκη

Ε Π Ι Σ Η Μ Α Ν Σ Ε Ι Σ

Jo Nesbo Το αστέρι του διαβόλου

μετ. Γιώργου Αρβανίτη
εκδ. Μεταίχμιο

Με τη νευρική του πρόζα, ο Τζο Νέσμπο καθηλώνει με ένα ακόμη αστυνομικό μυθιστόρημα, ήρωα το συμπαθι όσο και εξοργιστικό ντετέκτιβ Χάρι Χόλε και φόντο το καλοκαιρινό Οσλο. Ο Νέσμπο, με διαρκείς ανατροπές και έντονο ρυθμό αφήγησης, παρακολουθεί τον ήρωά του, που έχει πέσει στο τμήμα του σε δυσμένεια, να προσπαθεί να φτάσει στα ίχνη ενός κατά συρροή δολοφόνου, ο οποίος έχει αναστατώσει την πόλη με τους τελετουργικούς του φόνους.

Colin Hay, Michael Lister, David Marsh

Το κράτος. Θεωρίες και προσεγγίσεις

μετ. Γιώργος Αντωνίου,
Αλέξανδρος Κουτσογιάννης
εκδ. Σαββάλας

Οι Colin Hay, Michael Lister, David Marsh, διεθνούς κύρους καθηγητές της πολιτικής ανάλυσης, διερευνούν με επιστημονικό τρόπο τις νέες προσεγγίσεις πάνω στη σύγχρονη κατανόηση της έννοιας του κράτους. Στα κείμενά τους μελετούν τις πλουραλιστικές, μαρξιστικές, μεταδομιστικές, βεμπεριανές και θεσμικές θεωρήσεις του κρατικού φαινομένου αλλά και ζητήματα που σχετίζονται με τους τρέχοντες μετασχηματισμούς του.